

KUTATÁSI TÉMÁK 2022-23. tanév

Kvantitatív elemzés a menedzsment és az üzleti gazdálkodás területén

Lineáris modellek a termeléselméletben és termelésstervezésben

Dr. Dobos Imre egyetemi tanár

A kutatási téma célja, hogy a doktoranduszokkal megismertesse azokat a lineáris modelleket, módszereket, amelyek alkalmazhatók a közgazdaságtani és gazdálkodástudományi kutatásokban. Ilyen modellek többek között a Koopmans-féle lineáris tevékenységelemzés, amely egyben a Data Envelopment Analysis (DEA) elméleti alapjának tekinthető, valamint Leontief input-output modellje. E termeléselméleti modelleket alkalmazhatjuk aztán a termelésstervezésben.

Dinamikus közgazdaságtan modellezési kérdései

Dr. Dobos Imre egyetemi tanár

A dinamikus közgazdaságtan a gazdasági folyamatok időbeni lefolyását vizsgálja, főként matematikai módszerekkel. A felmerülő kérdések a gazdaságok lehetséges pályáinak felkutatását, valamint kvalitatív vizsgálatát tűzi ki célul. A főbb ismert dinamikus modellek a Ramsey-féle növekedési modell, vagy a dinamikus Leontief-modell. A kutatási téma feltételezi, hogy a doktorandusz tisztában van a folytonos idejű differenciálegyenletekkel, vagy a diszkrét idejű differencia egyenletekkel.

Az értékteremtés fejlesztési lehetőségeinek vizsgálata termelő- és szolgáltatórendszerekben

Dr. Kalló Noémi

Minden termelő- és szolgáltatórendszer célja vevői érték előállítás. A különböző szervezetek értékteremtési folyamata a szervezeten belüli és kívüli folyamatok lépésein keresztül a (belső és külső) vevők, illetve más érintettek elégedettségében ölt testet. A kutatás célja az értékteremtés vizsgálati és mérési módszereinek feltárása és alkalmazási lehetőségeinek vizsgálata, továbbá annak elemzése, hogy azok hogyan alkalmazhatóak a vevői érték növelése, illetve más menedzsment célok elérése érdekében.

Termelő és szolgáltató rendszerek működésének hatékonyságvizsgálata (magyarul)

Dr. Koltai Tamás

A termelő és szolgáltató rendszerek működésének összehasonlítása komplex probléma, ha az összehasonlításkor nem csak pénzügyi, hanem egyéb, sokszor nehezen számszerűsíthető szempontokat is figyelembe kell venni. A relatív hatékonyságvizsgálat (DEA) segítségével a különböző mértékegységben mért inputok és outputok objektív, matematikai programozási módszerekre épülő összehasonlítás végezhető el. A kutatás célja a DEA alkalmazásakor felmerülő speciális problémák elméleti vizsgálata, új alkalmazási területek feltárása, valamint a DEA alkalmazásakor nyerhető eredmények és információk érvényességének meghatározása.

Termelés és szolgáltatásmenedzsment döntések támogatása matematikai programozási modellekkel

Dr. Koltai Tamás

A legtöbb termelés és szolgáltatás-menedzsment döntés célja valamilyen korlátozott mennyiségben rendelkezésre álló erőforrás egy vagy több szempont szerinti hatékony felhasználása. Az ilyen típusú problémák gyakran írhatók le matematikai programozási modellekkel. A kutatás célja a termelés és szolgáltatásmenedzsment egyes területein feltárni a matematikai programozási modellek alkalmazásának lehetőségét, vizsgálni az elemzések végrehajtásakor jelentkező elméleti kérdéseket és gyakorlati problémákat. Ugyancsak cél a kidolgozott modellek beépítése a modern infokommunikációs eszközökre épülő menedzsment döntéstámogatási rendszerekbe (MIS).

Tanulási hatás vizsgálata termelés és szolgáltatásmenedzsment döntéseknél

Dr. Koltai Tamás

A tanulási hatás lényege, hogy gyakran ismétlődő feladatoknál a feladat végrehajtásának ideje a végrehajtott feladatok számának függvénye. A termelés és szolgáltatásmenedzsment döntéseket megalapozó kvantitatív modellek gyakran a végrehajtási időt konstansnak tekintik, nem veszik figyelembe annak a tanulási hatás miatti változását. A korszerű információstechnológiák ma már lehetővé teszi a végrehajtási idők mérését és ennek megfelelően a tanulási függvény pontos meghatározását. A kutatás célja a tanulási folyamat kvantitatív eszközökkel történő leírása, valamint a tanulási függvény döntési modellekre kifejtett hatásának vizsgálata.

Üzleti kockázatértékelő módszertan kialakítása

Dr. Bognár Ferenc

A kutatás célja, egy többtényezős döntési módszertanon nyugvó, kockázatbecslő és döntéstámogató eszköz kialakítása valamint alkalmazási tapasztalatok gyűjtése. Legutóbb a COVID válság figyelmeztette a gazdasági élet szereplőit arra, hogy az üzleti folyamatokban rejlő kockázatok körültekintő becslése az üzletmenetfolytonosság szempontjából kritikus tényező. A kockázatértékelő eszköz igazodik az üzleti folyamatok komplex rendszereken keresztül történő leírásának igényéhez, alapvetően kvantitatív módszerekre építkezik a fejlesztés.

Fenntartható növekedés közgazdasági aspektusai

Dr. Gilányi Zsolt

A piacgazdaság hatalmas gazdasági fejlődését hozott magával ennek minden pozitív és negatív hatásával. Sokan a negatív hatások és a növekedés között egyértelmű kapcsolatot látnak. A rendszer teljesítményének fenntarthatóságát az ökológusok kérdőjelezték meg. Szerintük a jelenlegi erőforrás-felhasználás is fenntarthatatlan, ezért egy átmeneti negatív növekedés után nulla növekedésre volna szükség. E fizikai korlátosságból eredő ökológiai probléma közgazdasági elméleti vitát szült: létezhet-e piacgazdasági berendezkedés nulla növekedéssel?

K+F és technológiapolitika az EU-ban és Magyarországon

Dr. Török Ádám

Az EU különféle hosszú távú stratégiai programjai a K+F+I (kutatás-fejlesztés-innováció) fokozott támogatását irányozzák elő, de ennek fő eszközeként a GERD/GDP mutató növelését jelölik meg. A doktori kutatásokban ennek alternatíváit keressük, többek között a K+F+I termékek és szolgáltatások iránti belföldi kereslet bővítését célzó vállalkozásfejlesztés innováció-intenzív irányait. További fontos kutatási téma a K+F+I megfelelő teljesítmény- és versenyképesség-mérési mutatóinak és technikáinak kidolgozása. A szektor működését ugyanis nem lehet – az eddigi gyakorlatnak megfelelően – sem elsősorban a ráfordításokból kiindulva, sem pedig a Trendchart-technikák logikája szerint, a különféle eltérő tartalmú mutatók egyetlen diagramba rendezésével megnyugtatóan értékelni és elemezni.

Versenypolitika és vállalatfejlődés az EU-ban

Dr. Török Ádám

Az EU versenypolitikája egyre sikeresebb a piacműködési zavarok korrigálásában, viszont sokkal kevesebb erőforrást fordít az uniós belüli vállalatfejlődés és versenyképesség támogatására. Ilyen jellegű eszközei jelenleg nagyrészt kimerülnek az úgynevezett csoportmentességi rendszer fenntartásában, holott más versenypolitikák sokkal aktívabbak ezen a területen. Mivel nincs önálló magyar versenypolitikai mozgástér (legalábbis a szabályalkotásban nem), a magyar stratégiai törekvéseket ezen a területen elsősorban csak Brüsszelben lehet képviselni. A kutatások ezen a területen elsősorban a kartellszabályozás és a fúziókontroll ipar-, illetve technológiapolitikához kapcsolódó eszközeit igyekeznek feltárni és korszerűsíteni.

Intézmények és gazdasági növekedés

Dr. Kapás Judit

Azt a nézetet, miszerint az "intézmények számítanak" a gazdaság teljesítményében ma már konszenzus övezi. Az intézményi közgazdaságtan kutatásai így arra a kérdésre összpontosítanak, hogy "hogyan számítanak". E tág kérdéskör vizsgálata keretében lehetőség van elméleti és/vagy empirikus kutatásra a sokféle, elsősorban politikai, jogi, szabályozási intézmények hosszú távú gazdasági teljesítményre (jövedelemre, termelékenységre, innovációs képességre) gyakorolt hatásainak vizsgálatában. E formális intézmények mellett különös figyelmet kaphat az informális intézmények (pl. bizalom, kultúra, értékek) szerepének kutatása is.

A vállalat evolúciója a tudásgazdaságban

Dr. Kapás Judit

A Coase (1937) nyomdokain kifejlődött főáramú szerződéses vállalatelméletek alapján nem

tudunk teljes körűen megmagyarázni egy sor új jelenséget, amelyek a mai vállalatokat jellemzik, pl. az outsourcingot, a szervezeti struktúra laposodását, a virtuális vállalatok létét vagy a vállalaton belüli vállalkozást. E jelenségek azt jelzik, hogy a vállalat "természetét" sokszínűbben kell értelmezni. A vállalatelmélet keretein belül számos specifikus elméleti és/vagy empirikus kutatási kérdés fogalmazható meg annak érdekében, hogy a tudásgazdaság vállalatát jobban megmagyarázzuk.

Globalizáció és intézmények

Dr. Kapás Judit

A gazdasági globalizáció összefonódik az intézmények változásával két síkon is. Egyrészt, a globalizáció egyszerre oka és következménye az egyes országok intézményeinek változásának. Másrészt, a globalizáció bizonyos intézmények „nemzetköziesedésével” jár. A kutatás keretében sokféle specifikus elméleti és empirikus kérdés fogalmazható meg az FDI, a nemzetközi kereskedelem vagy a nemzetközi munkaerőáramlás és a jogi, politikai intézmények összjátéka kapcsán. Különös figyelmet kaphat az az aspektus, hogy az informális intézmények (kultúra, értékek) milyen szerepet játszanak a globalizációban.

A reformok gazdaságtana

Dr. Halmai Péter

A fejlett piacgazdaságok kiigazítási folyamataiban alapvető jelentőségűek a strukturális reformok, különösen az integrált (az áru- és a tényezőpiacokra egyaránt kiterjedő) reformcsomagok. Kiemelést igényelnek az Európai Unió, illetve a tagállamok tekintetében az európai szemeszter mechanizmusa, az annak keretében megvalósuló reformok. E reformok peremfeltételei, kitűzött céljai, a célokhoz rendelt eszközök, másrészt a ténylegesen megvalósuló reálgazdasági és pénzügyi folyamatok, mechanizmusok vizsgálata közgazdaságtudományi kutatások tárgyát képezi. Lényeges a különböző országok, országcsoportok reformprogramjainak és gazdasági folyamatainak összehasonlítása. Igen bonyolult feladatot képez – s a kutatás központi területe – a különböző reformintézkedések, illetve reformcsomagok hatásmechanizmusának közgazdaságtudományi feltárása. Az átfogó folyamatok vizsgálatán túl a témakör kiterjed a részpiaci reformok (pl. korábban szorosabban szabályozott piacok liberalizálása stb.) hatásainak vizsgálatára. A témakör keretében elméleti és empirikus kutatás egyaránt megvalósulhat. A gazdasági reformok makrogazdasági hatásvizsgálatán túl fontos feladat az európai gazdasági és társadalmi modell átalakulásának feltárása is.

Globalizáció, gazdasági növekedés, konvergencia

Dr. Halmai Péter

feltárásra: a kereskedelmi és a tőkepiacok további integrációja, a termelési folyamatok áthelyezésének (global relocation) mélyülése, a jövedelmek és a technológiák globális konvergenciájának folyamatai, a termék- és munkaerő-piaci kihívások, a tudás alapú gazdaság, a közfinanszírozás stb. tekintetében egyaránt. Nagy jelentőségű a globalizáció indikátorainak (kereskedelmi integráció, K+F áramlások, cserearány-változások stb.), illetve makrogazdasági hasznainak és költségeinek feltárása. A gazdasági növekedés alakulása az Európa Unióban meghatározó módon a globalizációs kihívásokhoz történő alkalmazkodástól függ. A témakör keretében beható elemzés valósulhat meg a közép- és hosszútávú növekedési kilátásokról, a különböző lehetséges scenáriókat is bemutatva. Reális veszély a termelékenység-növekedés, illetve a teljes gazdasági növekedés dinamikájának jelentős és tartós csökkenése. Különösen bonyolult a COVID 19 krízis, illetve a poszt COVID időszak kapcsolódó összefüggéseinek a feltárása. A gazdasági növekedés kulcsfontosságú mind az európai gazdasági és társadalmi modell megújulása, mind a kevésbé fejlett tagállamok felzárkózása, a reálkonvergencia tekintetében. A témakör fontos eleme a gazdasági növekedést előmozdító gazdaságpolitika meghatározó elemeinek feltárása.

Az uniós politikák gazdaságtana

Dr. Halmai Péter

Az európai integráció rendszerében meghatározó jelentőségűek a több-kevesebb szupranacionális elemet is tartalmazó uniós szakpolitikák. Azok, illetve azok közül valamelyik politika alkalmazott (mikro- és makro-) gazdaságtani elemzése magas módszertani színvonalat igényel. A szűkebb vagy tágabb körben egyaránt lehetséges elemzések hozzájárulhatnak az európai gazdasági integráció működési módjának mélyebb megismeréséhez, az európai integráció gazdaságtana gazdagításához.

Átalakuló stratégiák és értékláncok a digitális média-ökoszisztémában

Dr. Tófalvy Tamás

A digitális média-ökoszisztéma jelentős átalakuláson ment át az utóbbi évtizedben: új, meghatározó szereplőivé váltak a globális digitális platformok (Google, Facebook, Apple, Amazon), amelyek a lokális értékláncokat is átalakítják. A kutatás azt vizsgálja, hogy térnyerésük eredményeképpen hogyan alakulnak át az értékláncok digitális tartalomiparban illetve kulturális iparágakban a lokális piacokon, milyen kihívásokkal szembesülnek a helyi médiavállalatok, illetve hogy milyen stratégiákkal alkalmazkodnak, veszik fel a versenyt a megváltozott körülmények között.

Új üzleti modellek és hirdetési formák a digitális tartalomiparban

Dr. Tófalvy Tamás

A digitális média és tartalomszolgáltatás egyik legnagyobb jelenlegi kihívása a fenntartható üzleti modell kialakítása. A folyamat a részeként az utóbbi években számos új hirdetési forma jelent meg, illetve terjedt el az iparágban, mint például a natív hirdetés vagy a termékelhelyezés. Az üzleti modellek között pedig egyre hangsúlyosabb szerepet kapnak az új hirdetési módok mellett a fizetős falakra vagy előfizetésre építő, ezáltal közvetlenül a fogyasztók vásárlásösztönzését célzó modellek. A kutatás célja az, hogy feltérképezze az új hirdetési formák alkalmazásának terepeit illetve az új üzleti modellek formáit, fajtáit, ezek kapcsolódási pontjait, fenntarthatóságukat.

A reziliens szervezeti stratégia és egyes szervezeti jellemzők kapcsolata

Dr. Bognár Ferenc

A kutatás célja, hogy feltárja a kapcsolatokat a reziliens szervezeti stratégia, a szervezeti kultúra domináns jegyei és a szervezet üzleti folyamatainak kockázatbecslése között. A kutatás épít a Cameron és Quinn által kifejlesztett OCAI (Organisational Cultural Assessment Instrument) felmérőeszköz és a Hughes és szerzőtársai által kifejlesztett IRIS (Improvisation Readyness Index Score) alkalmazására. A kutatás a KKV szektorra terjed ki, a hazai helyzetelemzésen túlmenően nemzetközi kitekintést is tartalmaz.

A kulturális termelés platformosodása

Dr. Barna Róza Emília

A kutatás célja egy kiválasztott eseten keresztül annak elemzése, hogy a digitális platformosodás, valamint annak működési logikája milyen szerepet játszik a kulturális iparágakban, mint például a zene-, a film-, a játék- vagy a divatipar. A kutatás lehetséges fókuszja a nagy "tech" vállalatok, mint a Google, az Apple, az Amazon vagy a Facebook, vagy éppen a kisebb új belépők térnyerése a kulturális termelés, terjesztés, fogyasztás területén, szerepük a kulturális közvetítő, kapuőri gyakorlatok átformálásában, vagy a kulturális munkában.

The platformisation of cultural production

Dr. Barna Róza Emília

The aim of the research is the analysis, through a selected case, of the role played by digital platformisation in the cultural industries, such as the music industry, the film industry, gaming, or the fashion industry. A potential focus is the emergence, and gaining power, of major "tech" companies such as Google, Apple, Amazon, or Facebook, or smaller new entrants, in cultural production, distribution, and consumption, as well as their role in shaping practices of cultural intermediation and gatekeeping, or in cultural labour.

A fenntartható energiagazdálkodás

Dr. Pálvölgyi Tamás

Az energiafelhasználás, az energiahatékonyság javítása és a megújuló energiahordozók alkalmazásának környezeti-gazdasági-társadalmi összefüggései.

Regionális sérülékenység és alkalmazkodás

Dr. Pálvölgyi Tamás

Az éghajlati és más környezeti feltételek módosulása a térségek szintjén eltérő természeti, társadalmi és gazdasági adaptációt feltételez. Feladat a regionális sérülékenység elemzése, az adaptációs rendszerek szakpolitikai és közgazdasági vizsgálata, optimalizálása.

Környezeti és fenntarthatósági teljesítmény indikátor-alapú értékelése, ágazati és regionális dimenziókban

Dr. Pálvölgyi Tamás

A fenntarthatóság felé való átmenet egyik jelentős tudományos kérdése a mérhetőség és ezen információk visszacsatolása a szakpolitikai tervezésbe. Kutatási feladat olyan szektorális, illetve regionális szintű indikátorok fejlesztése, amelyek a körforgásos és karbon-mentes gazdaságra való áttérés, a zöldgazdaság-fejlesztés és a fenntartható fejlődés kvantitatív elemzésére alkalmasak. További cél a teljesítmény indikátorok szakpolitikai alkalmazását elősegítő értékelési keretrendszerek kidolgozása.

A területfejlesztés fenntarthatósági kapcsolódásai

Dr. Szabó Mariann

A területfejlesztés mint szakpolitika és tevékenységi rendszer fenntarthatósági vonatkozásainak vizsgálata és értékelése az országra, valamint térségeire kiterjedő társadalmi, gazdasági és környezeti tervszerű beavatkozási irányok alapján. Térségi fenntarthatósági kezdeményezések gazdasági-társadalmi összetevőinek vizsgálata. Kapcsolódó Európai Unió politikák figyelemmel követése.

A fenntarthatóság szerepe a területi fejlődésben

Dr. Szabó Mariann

Az egyéni szükségletek meghatározásának többféle modellje ismert, ugyanakkor társadalmi szinten nem létezik egy, az egész emberiségre, vagy egyes nemzetekre vonatkozó egységes érték- és igényrendszer, amely a területi fejlődés irányait egyértelműsítene. Mindazonáltal vannak olyan egyetemes tényezők, amelyek az emberek elégedettségével, jólétével összefüggésbe hozhatók és segítik a fenntarthatóság felé történő átmenetet is.

Klímainnovációk térségi aspektusainak elemzése

Szalmáné Dr. Csete Mária

A klímaváltozáshoz kapcsolódó problémák megoldásának kulcsa többek között az innovatív vállalkozások előtérbe kerülésében, ill. a kapcsolódó javaslatok hatékony megvalósításában rejlik. A kutatás alapvető céljai közé tartozik a klímainnovációk térségi aspektusainak feltárása különös tekintettel a klímaváltozás, vállalkozói ismeretek, kreativitás, környezeti nevelés témaköreire és azok sajátosságaira, valamint az érdekelt felekre és a beavatkozási lehetőségek, hatékonyságot javító intézkedések azonosítására és értékelésére.

Ágazati és térségi alkalmazkodási stratégiák módszertani megalapozása és értékelése

Szalmáné Dr. Csete Mária

A klímaváltozás várható hatásaira való felkészülés lehetőségeinek vizsgálata napjainkra egyre inkább a tudományos kutatások és a szakpolitikai tervezés fókuszába kerül. A kutatás célja az ágazati és térségi alkalmazkodási lehetőségek összefüggésrendszerének vizsgálata, különös tekintettel a fenntarthatósági törekvésekkel és az innovációval való összefüggésekre.

Fenntartható vállalatirányítási modellek diszruptív technológiák alkalmazásával az energiaszektorban

Szalmáné Dr. Csete Mária

A megújuló technológiák, az IoT vagy a digitalizáció önmagában lehetne egy technológiai l'art pour l'art. Annak érdekében, hogy a vállalati tevékenységek a társadalom számára is hozzáadott értéként megjelenhessenek a hasznosítás mikéntje során kell roppant körültekintően eljárni, figyelembe véve a fenntarthatóság különféle dimenzióit. A társadalmi hozzáadott érték optimalizálásának lehet egy mutatója, ha a folyamatosan növekvő energiaigényeket állandó, különösképpen, ha csökkenő környezeti hatás mellett lehet kiszolgálni. Ezáltal az adott iparág környezeti és társadalmi szempontból fenntartható módon, gazdaságilag elfogadható költségszinten képes hosszú távú megoldásokat nyújtani. A kutatás célja, hogy egy speciális területen (energiaszektor), nagyvállalati környezetben mutassa be a vállalati transzformáció, fenntartható energiaellátási modellek, hatékony erőforráskezelés vagy akár IT architektúra fejlődés evolúcióját a digitális, IoT technológiák eltérő alkalmazási szintjei mellett.

Ipar 4.0 információ- és biztonságmenedzsment vonatkozásai

Dr. Szádeczky Tamás

Az ipar 4.0, mint a hálózatosított ipari folyamatok megjelenése a termelési folyamatok során keletkező információt és esetlegesen magát a termelési folyamatot is összekapcsolja a vállalati információs rendszerekkel, a hagyományos IT rendszerekkel. Ez jelentősen növelheti az ipari folyamatok üzleti értékét, átláthatóságát, az adatok azonnali felhasználhatóságát, növelve a folyamat minőségét. Másik oldalról viszont minden új technológia újabb biztonsági veszélyeket rejt magában, amit megfelelő kockázatmenedzsmenttel és kockázatsökkentő kontrollokkal kell bevezetni.

(A kutatási témába a rokon területek, így különösen a víz 4.0, IoT, kiber-fizikai rendszerek, digitális iker, ipari rendszerek kiberbiztonsága beilleszthető.)

Information and security management aspects of Industry 4.0

Dr. Szádeczky Tamás

Industry 4.0 links the information generated during production processes and possibly the production process itself with corporate information systems and traditional IT systems. This can significantly increase the business value of industrial processes, the transparency, the instant usability of data, and the quality of the process. On the other hand, every new technology brings new security threats. Thus these technologies need to be implemented with appropriate risk management and mitigating controls.

Az új, innovatív üzleti modellek szerepe a fenntartható fejlődés megvalósításában

Dr. Zilahy Gyula

A rendkívül időszerű téma az innovatív, általában a modern informatika eszközeit vagy a vállalatvezetés új elveit hasznosító üzleti modellek fenntartható fejlődésben betöltött szerepének a vizsgálatára irányul. A közösségi gazdaság, a termék-szolgáltatás rendszerek, a társadalmi vállalkozások, a mikrohitelzés és más hasonló üzleti megoldások gyors ütemben terjednek és egyre nagyobb piaci rést hasítanak ki maguknak, azonban környezeti és társadalmi hatásaik rendszerszerű elemzésére még nem került sor. A téma keretében lehetőség nyílik ezen újszerű üzleti modellek fenntarthatósági szempontú vizsgálatára, a jövőben várható tendenciák előrejelzésére, illetve a gazdaság- és társadalompolitika számára is releváns ajánlásokat megalapozó kutatások végzésére.

A vállalatok fenntarthatósági törekvései – hogyan tovább?

Dr. Zilahy Gyula

Az elmúlt 20-25 évben a vállalati szféra kifinomult eszköztárat fejlesztett ki a működésével kapcsolatos környezeti és társadalmi hatások mérésére és kezelésére. Bár eredmények is születtek ezen a területen, kritika is éri az üzleti szférát és nyilvánvaló, hogy még számos probléma megoldása várat magára. A téma a vállalati környezetvédelem elveit, a vállalati szféra által alkalmazott eszközöket, illetve a vállalatok és más társadalmi csoportok együttműködését helyezi a középpontba. A cél a jelenlegi helyzet kritikus elemzése, illetve a legújabb tendenciák felismerése, az új eszközök gyakorlati alkalmazásának az elősegítése. Központi kérdés a vállalati környezeti és társadalmi teljesítmény mérése, a vállalatok szerepvállalásával és felelősségével kapcsolatos kérdések, illetve a különböző konkrét menedzsment-eszközök (pl. környezeti irányítási rendszerek, öko-marketing, ipari ökológia, öko-hatékonyság, stb.) hatásossága és továbbfejlesztésük lehetőségei.

A fogyasztói társadalom fenntarthatósági aspektusai

Dr. Zilahy Gyula

A fenntartható fejlődés gyakorlati megvalósítása nem képzelhető el a különböző társadalmi csoportok aktív részvétele nélkül. Ennek megfelelően a vállalati és kormányzati erőfeszítéseken felül a lakosság fogyasztási szokásainak a felülvizsgálatára is szükség van, különösen a fejlett országokban. E kérdés azonban számos elvi és gyakorlati problémát felvet, mint például a fogyasztási szokások mérése, a környezettudatos fogyasztás akadályai, az életmódváltással kapcsolatos nehézségek. A kutatási téma keretében lehetőség nyílik a fenntartható fogyasztás legkülönbözőbb aspektusainak a vizsgálatára, a nemzetközi tapasztalatok feldolgozására és a hazai helyzet elemzésére

Városi átalakulások elemzése a fenntarthatóság és a klíma-alkalmazkodás kapcsolatrendszerében

Dr. Buzási Attila

Az intenzív urbanizációs folyamatok rendszeres kihívás elé állítják a döntéshozókat a fenntarthatósági követelményeknek való megfelelésben. Mindemelllett a klímaváltozás által indukált negatív hatások felerősítik azokat a trendeket, melyek a városi fenntarthatóság ellenében hatnak. A kutatás célja a városi fenntarthatóság és alkalmazkodóképesség kölcsönkapcsolatainak elemzése kvantitatív módszerekkel, különös tekintettel az egyes ágazatok közötti különbségekre és a gyakran fennálló adathiányos területekre.

Big data. Az új közgazdaságtan?

Dr. Bíró Gábor István

A kutatás célja a big data elméleti, módszertani és technikai komponenseinek elemzésén keresztül annak vizsgálata, hogy a komponensekkel foglalkozó szakemberek és gyakorlataik mennyire kezdtek el diszciplinárizálódni, egy újfajta közgazdaságtant kialakítani. A kutatás kiterjed a big data explicit és implicit filozófiai elköteleződéseire és szociológiai szempontból elemzi a big data-t használó közösség és a tudományos közösség közötti hasonlóságokat és különbségeket. A téma megközelíthető a tudomány- és technológia tanulmányok területén alkalmazott *határmunkálatok* eszköztárral is.

A mainstream közgazdaságtan metodológiai és filozófiai előfeltevései

Dr. Danka István

A 2008-as gazdasági világválság - a mainstream közgazdaságtan kritikusai szerint - közgazdasági elméleteink csődjét mutatják: a válság a hagyományos fogalmi és módszertani keretek között nemhogy nem volt előre látható vagy kezelhető, de még utólag sem értelmezhető. A projekt célja a mainstream közgazdaságtan alapját képező racionális döntésemélet filozófiai előfeltevéseinek és módszertani elköteleződéseinek (idealizáció, racionális ágensek, tranzitív preferenciák stb.) a vizsgálata, a kritikus pontok azonosítása és a válasz kidolgozása a kritikákra.

A technológiai készültség elméletei

Dr. Héder Mihály

A K+F projektek menedzsment döntései nagyban építenek arra, hogy milyen távol van a koncepció a készterméktől. A legelterjedtebb skála a Technológiai Készültségi Szint (TRL, Héder 2017). A skálát számos ügynökség mellett az Európai Bizottság is alkalmazza. A PhD kutatás témája a TRL skála elemzése használhatóság szempontjából, valamint alternatívák kialakítása, amelyek realisztikus episztemikus feltételekkel rendelkeznek.

Héder, M. (2017). From NASA to EU: the evolution of the TRL scale in Public Sector Innovation. *The Innovation Journal*, 22(2), 1-23.

A Newcomb dilemma

Dr. Ziegler Zsolt

A Newcomb dilemma egy matematikai, filozófiai és döntéselméleti paradoxon, melynek célja, hogy bemutassa: a racionális döntés két elmélete ellentmondásos, mert a dilemma esetében a bizonyítékokon alapuló döntéselmélet (*evidential decision theory*) és oksági döntés elmélet (*causal decision theory*) mást ír elő racionálisnak. A makro- és mikroökonómiai elmélet(ek) jelentősen támaszkodnak a racionális cselekvő fogalmára. A projekt célja ezeknek a teoretikus összefüggések feltárása a racionális döntéselméleti modellek és a mikro- és/vagy makroökonómiai elméletekben.

Pozitív vezetés a szervezetekben

Dr. Kun Ágota

A pozitív pszichológiai elmélet, szemlélet megjelenése és gyakorlata a vezetésben. A pozitív szervezeti viselkedés és pozitív szervezettudomány kérdéseinek vizsgálata. A pozitív vezetés meghatározó elemeinek, stratégiájának és eszköztárának megjelenése a magyarországi szervezetek menedzsment gyakorlatában. A vezetőfejlesztés eszközeinek vizsgálata kvalitatív és kvantitatív eszközökkel pozitív pszichológiai kontextusban.

Marketingdöntéseket megalapozó iparági/vállalati (termék) stratégia és menedzsment eszközök

Dr. Bíró-Szigeti Szilvia

Az iparági és/vagy vállalati stratégiát meghatározó tényezők modellezése, valamint alkalmazási lehetőségeinek elemzése. Napjaink piacelemzési eszközeinek, módszereinek fejlesztése. A termékmenedzsment eszközrendszer alkalmazásának új lehetőségei - felhasználva digitális technológiai eszközöket. Új stratégia lehetőségek és megoldások feltárása az online térben. A vállalati termékpolitikai stratégiák és eszközök a márkázási tevékenység során.

Marketingszemléletű termék- és szolgáltatásinnováció

Dr. Bíró-Szigeti Szilvia

Az innováció stratégiai és marketingszemléletének elemzése és információs támogatása. Érdekeltek körének és szempontjaik feltárása és vizsgálata, valamint bevonásuk az innovációs folyamat egyes lépéseibe. Új termékinnovációs folyamatok modellezése. A nemzetközi sikerkutatások eredményeinek elemzése és felhasználása. A piaci és az üzleti kockázat menedzselésének lehetőségeinek feltárása, gyakorlati példái. A termékfejlesztés támogatása különböző menedzsment eszközökkel.

B2B marketing: Az üzleti kapcsolatok vizsgálata interakciós hálózati megközelítésben

Dr. Szalkai Zsuzsanna

A kutatási téma az üzleti kapcsolatok kihívásaival foglalkozik a B2B marketing interaktív, hálózati szemléletében. Ilyen, az üzleti kapcsolatokat érintő meghatározó kihívás napjainkban a digitalizáció és az Ipar 4.0. A kutatási téma többek között a digitalizáció és az üzleti kapcsolatok közötti összefüggéseket vizsgálja különböző iparágakban, mint például a gyógyszeripar, illetve különböző kontextusokban, mint például a szerződéses gyártás. A témának mind nemzetközi, mind hazai szinten nagy jelentősége van.

Erőforrás interakció és kombináció B2B marketing nézőpontból

Dr. Szalkai Zsuzsanna

Az Industrial Marketing and Purchasing (IMP) Group szemléletében az üzleti kapcsolatok a szereplők közötti interakciók által jönnek létre és tarthatók fenn. A különféle szervezetek közötti interakciókban – és ezeken keresztül az üzleti hálózatokban – nem csupán meglévő erőforrások cserélődnek, hanem a különböző erőforrások kombinálódnak, új erőforrásokat létrehozva. A kutatási téma ezt az erőforráskombinációt állítja a középpontba, különösen a tudást, mint erőforrást mind koncepcionális szinten, mind empirikusan vizsgálva.

Az internetes forgalomirányító szolgáltatások magánszabályozásának és üzleti modelljének alapjogi megközelítésű vizsgálata

Dr. Nagy Krisztina

Az internetes forgalomirányító szolgáltatásoknak nagy szerepe van a digitális környezetben az alapjogok védelmének hatékony érvényesülésében. Működésük, a szolgáltatások igénybevételére vonatkozó felhasználókkal kötött magánjogi szerződéseik jelentősen befolyásolják az alapjogok érvényesülését és érvényesíthetőségét. A kutatás alapjogi kontextusban vizsgálja az internetes forgalomirányító szolgáltatások által kialakított magánszabályozásban az alapjogok kultúrájának érvényesülését, valamint ehhez kapcsolódóan a szolgáltatások üzleti modelljének és az alapjogok védelmének összefüggését.

Termékélmény (Product Experience)

Dr. Lógó Emma

A kutatási téma a termékélmény (Product Experience) pszichológiai, pszichoszociális, és fizikai vetületeit vizsgálja. A témához kapcsolódik az Élmenytervezés (Experience Design) design gondolkodás (Design Thinking) alapú megközelítése és módszertanai.

A vásárlás élménye (Shopping experience)

Dr. Lógó Emma

A kutatási téma a vásárlás élményének (Shopping Experience) vizsgálata különböző kereskedelmi formák (hagyományos és online) esetén. Vásárlói élmény tervezése, fejlesztése Design Thinking módszertanok alkalmazásával.

Üzleti modell innováció, mint a digitális transzformáció eredménye

Dr. Nemeslaki András

Ez a kutatási téma azt vizsgálja, hogy az IKT vezérelt innováció - különösen a negyedik ipari forradalomnak nevezett komplex jelenség - hogyan hat az iparra, az üzleti folyamatokra, a menedzsment területeire és az értékteremtésre.

Pénzügyi piacok Közép- és Kelet-Európa fókusszal

Dr. Bethlendi András

A régióban a pénzügyi közvetítés struktúráját inkább a banki, mint a piaci alapú pénzügyi rendszer, a pénzügyi közvetítés és piaci kapitalizáció alacsony szintje, valamint a piaci alapú banki tevékenység hiánya jellemzi. Kutatási témák:

- A GFC-t követő banki és / vagy tőkepiaci szabályozási és intézményi változások.
- A Covid-járvánnyal kapcsolatos szabályozási intézkedések kritikus értékelése.
- A pénzügyi közvetítés szerkezete és reálgazdasági hatásai.
- A külföldi tulajdon szerepe a bankokban és tőkepiaci vállalkozásokban, a külföldi tulajdonra vonatkozó kormányzati politika.
- Mik az akadályai az értékpapírosítás elterjedésének a KKE régióban?
- A kockázati tőke szerepének értékelése az innováció finanszírozásában.
- Az ESG befektetések növekvő részesedése és következményei.

Az IFRS beszámolóban rejlő sajátosságok controlling szemléletű vizsgálata – döntéstámogató vezetői számvitel előtérbe kerülése a pénzügyi számvitel szabályozásán keresztül

Dr. Böcskei Elvira

A Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok (IFRS) magyarországi változásaira vonatkozó törvényi szabályozás következtében kiemelt figyelem hárult azon vállalkozásokra, akik beszámolójukat az IFRS szerint állítják, vagy állíthatják össze. Az IFRS és a hazai számviteli beszámolók esetében a hasonlóság mellett, eltérésekkel (egyes szabályokban, értékelési módszerekben) találkozunk.

A kutatási téma iránt érdeklődők az IFRS beszámolóban rejlő sajátosságokat vizsgálják, kiemelt hangsúlyt fektetve a döntéstámogató vezetői számvitel előtérbe kerülésére.

Környezeti információk a számviteli beszámolóban - megbízható és valós összkép biztosítása

Dr. Böcskei Elvira

A számvitel területén belül a kutatók keresik annak lehetőségét, hogy mily módon lehetne külön kimutatni azon tételeket, költségeket és ráfordításokat, amelyek a környezethez kapcsolódóan merülnek fel.

Kutatási témánk több izgalmas kérdésre keresi a választ:

- A környezeti számvitel mennyiben képes a pénzügyi számvitel jogi szabályozásának megfelelni?
- Miért mutatkozik igény arra, hogy a környezeti számvitel is bekerüljön, megjelenjen a számviteli rendszerbe?
- Milyen ösztönző tényezők szükségesek ahhoz, hogy a vállalkozások számára érték legyen fenntartható módon működni?

Fenntartható vállalkozások, zöld pénzügyek

Dr. Böcskei Elvira

A vállalatok esetében a fenntarthatóság egyre inkább előtérbe kerül, így a vállalati stratégiák közül a környezeti stratégiai szemléletet kell előtérbe helyezni, amely hatással lesz a vállalatok zöld mérőszámainak bevezetésére.

A versenyképesség „zöld” hajtóerőinek meghatározása, annak számviteli és pénzügyi aspektusai számos kutatási lehetőséget kínál:

- Versenyképesség és a körforgásos gazdaság tényezői.
- Vállalkozások zöld beruházási hajlandósága, megtérülése.
- Carbon accounting (karbon lábnyom tudatos csökkenését ösztönző társadalmi és gazdasági hatások).

Monetáris politikai elméletek és a jegybank működési kerete

Dr. Novák Zsuzsanna

A témakiírásra olyan dolgozatokat várunk, amelyek a monetáris politikai elméletek áttekintését, a monetáris szabályok elméleti megközelítéseinek ütköztetését és/vagy alkalmazásának gyakorlati példákon keresztül történő vizsgálatát tűzik ki célként. A monetáris politikai elméletek mellett a jegybankok eszköztárának történeti fejlődése és jelenlegi gyakorlata, a válságok kezelésében játszott szerepe is része a választható témák körének. A témakiírás kiterjed továbbá a makroprudenciális és válság előrejelző mutatószámok alkalmazásának, az árfolyam-politika, a jegybank és a költségvetés, valamint a jegybank és az értékpapírpiac kapcsolatának területére is.

Bankszektor: ügyletek és prudencia

Dr. Vértesy László

A bankszektor átalakult az elmúlt két évtizedben, az ügyletek, szolgáltatások egyre komplexebbek, igazodnak a digitális követelményekhez, valamint szorosan összefonódnak a biztosítás- és a tőkepiaccal is. A mikro- és makroprudencia egyaránt érinti az ügyfeleket, a bankokat és a pénzügyi rendszer egészét. Ebben a kormányzat, a (bank)felügyelet is jelentős szerepet vállal hazai és nemzetközi szinten. A témakör tovább bővíthető a fogyasztóvédelem, az etikus bankolás, a mesterséges intelligencia és zöldpénzügyek irányába.

Pénzügyi, gazdasági kormányzás

Dr. Vértesy László

A globalizált pénzügyi, gazdasági rendszer közelmúltbeli változásai számos kihívás elé állította a piaci szereplőket és a kormányzatokat. A kutatás több irányból közelíthető meg: (i) egy adott állam, országcsoport vagy gazdasági szerveződés; (ii) egy intézmény (központi bank, adóhatóság, felügyelet, nemzetközi szervezetek) szektor (KKV, multik), vagy egy (iii) részterület (fiskális vagy monetáris politika, pénzügyi szektor, globalizált gazdaság); (iv) új trendek (Bázel, Szolvencia, FinTech, fenntartható gazdasági fejlődés) alapján.

Biztosítás: termékek és szolvencia

Dr. Vértesy László

A biztosítási ágazat átalakult az utóbbi időben, egyre újabb élet-, mind a nem-életági termékek jelennek meg, rugalmasan alkalmazkodva a gazdasági és társadalmi kihívásaihoz: egyéni és magatartásalapú díjszabások, on-demand biztosítások; a bank- és tőkepiaci bevonásával. A mikro- és makroprudencia érinti az ügyfeleket, biztosítókat; de ebben a kormány és a felügyelet is fontos szerepet játszik nemzeti és uniós szinten is. A témakör tovább bővíthető a fogyasztóvédelem, a kockázatkezelés és az etikus biztosítás irányába.

Online kétoldalú platformok és alkalmazásaik a pénzügyekben

Dr. Somogyi Róbert

Az utóbbi évtizedben egyre elterjedtebbé váltak a digitális platformok a gazdaság egészében illetve a pénzügyi szektorban is. A platformok közvetítők, amelyek összekapcsolnak két jól elkülönülő csoportot (pl. vevőket és eladókat), kihasználva a csoportok közti pozitív externáliákat. A Visa például úgy nőtt a világ egyik legnagyobb pénzügyi szolgáltató cégévé, hogy a kártyabirtokosokat köti össze a kereskedőkkel. Sok közpolitikailag érdekes kérdést merül fel a platformok árazási struktúrájával kapcsolatban, arról, hogy mennyiben különböznek a hagyományos cégektől, a társadalmi jólétre való hatásukról, és hogy kell-e illetve hogyan érdemes szabályoznia őket a hatóságoknak.

Megtévesztő árazási gyakorlatok a pénzügyi szektorban

Dr. Somogyi Róbert

A megtévesztő árazási gyakorlatok nagyon elterjedtek a gazdaság egészében illetve a pénzügyi szektorban is. Ilyen például a pszichés nyomásgyakorlás, az extra költségek elrejtése csöpögtető árazással, illetve olyan bonyolult szerződések használata, ami megnehezíti a különböző ajánlatok közti összehasonlítást. A hitelkártya és egyéb banki szerződések például hírhedten összetettek. A versenyhivatalok és fogyasztóvédelmi ügynökségek a világon mindenhol egyre többet foglalkoznak az ilyen jellegű üzleti gyakorlatokkal. A játékelmélet illetve piacelmélet kiváló eszköztárat biztosít ezeknek a szabályozási kérdéseknek a vizsgálatára.

Hozzáadott értéként megjelenő termékattribútumokkal szembeni fogyasztói attitűdök vizsgálata

Dr. Tóvölgyi Sarolta

Egyes hozzáadott értékekkel (pl. fair trade, környezetbarát) jellemezhető termékekkel szembeni fogyasztói attitűd vizsgálata egyrészt kvantitatív adatfelvétellel, másrészt pszichológiai vonatkozású (pl. projektív technika), tartomelemzésre alkalmas (pl. netnográfia), továbbá szubjektív véleményeket kvantitatív eljárásokkal kiegészítő (pl. Q-módszertan) kvalitatív kutatási módszertanok alkalmazásával. Motivációs elméletek alkalmazása. A vállalatok észlelt törekvéseinek, külső/belső környezeti hatásokra adott menedzsment eszközeinek felmérése a fogyasztókon keresztül.

A foglalkozási rehabilitáció társadalmi hasznossága

Dr. Séllei Beatrix

A kutatási téma célja, hogy felmérje a megváltozott munkaképességű munkavállalók lehetőségeit és esélyeit a nyílt munkaerőpiacon, és ennek alapján a társadalmi hasznosságra és közös felelősségvállalásra építve a vállalatok számára attitűdváltoztató programjavaslatokat dolgozzon ki, hogy a CSR tevékenységekben hangsúlyosabban legyenek jelen a fogyatékkal élő emberek. A kutatási terület ötvözi a pszichológia, a rehabilitáció és a menedzsment tudományok eszközeit és eredményeit.

Projektmenedzsment döntések interdiszciplináris vizsgálata

Dr. Sebestyén Zoltán

A kutatás elsődleges célja a projektmenedzsmenthez szorosan kötődő és a projektmenedzsmentbe integrált, azonban önmagában is diszciplinát alkotó területek együttes feltárása és a közöttük meglévő szinergiák felfedezése. A kutatás ezen független diszciplinák projektmenedzsment vetületével foglalkozik. A Ph.D. aspiráns bármelyik már kutatás alatt álló (kockázat, siker, portfólió stb.), és bármelyik általunk még nem vizsgált projektmenedzsment témára is fókuszálhat, felhasználva a kutatáshoz szükséges kvantitatív módszereket (témától függően operáció kutatás vagy statisztika).